

POSTANOWIENIE

Dnia 26 stycznia 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Wrębiakowska-Marzec

w sprawie z powództwa K. P.-D.
przeciwko Urzędowi Miasta i Gminy w C.
o przywrócenie do pracy i sprostowanie świadectwa pracy,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 26 stycznia 2016 r.,
skargi kasacyjnej strony pozwanej od wyroku Sądu Okręgowego w L.
z dnia 29 stycznia 2015 r., sygn. akt V Pa [...],

- I. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- II. zasądza od Urzędu Miasta i Gminy w C. na rzecz K. P.-D.**
kwotę 120 (sto dwadzieścia) zł tytułem zwrotu kosztów
postępowania kasacyjnego.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 29 stycznia 2015 r. Sąd Okręgowy w L. zmienił wyrok Sądu Rejonowego w L. z dnia 16 września 2014 r. i przywrócił K. P.-D. do pracy w Urzędzie Miasta i Gminy w C. na poprzednich warunkach oraz zasądził od strony pozwanej na rzecz powódki wynagrodzenie za okres pozostawania bez pracy pod warunkiem podjęcia pracy w wyniku przywrócenia.

W skardze kasacyjnej strona pozwana zarzuciła naruszenie prawa materialnego, tj.: 1) art. 53 § 3 k.p., przez błędną wykładnię polegającą na uznaniu, że zgłoszenie żądania udzielenia urlopu przewidzianego w art. 167² k.p. po niezdolności pracownika do pracy wskutek choroby trwającej dłużej niż łączny

okres pobierania wynagrodzenia i zasiłku chorobowego jest stawieniem się do pracy w związku z ustaniem przyczyny nieobecności; 2) art. 51 § 1 pkt 1 lit. b k.p., przez błędną wykładnię polegającą na uznaniu, że po niezdolności pracownika do pracy wskutek choroby trwającej dłużej niż łączny okres pobierania wynagrodzenia i zasiłku chorobowego pracodawca nie może złożyć oświadczenia o rozwiązaniu umowy o pracę, gdy pracownik żąda udzielenia urlopu w trybie art. 167² k.p. a skierowanie przez pracodawcę na badania kontrolne zgodnie z art. 229 § 2 k.p. jest przedwczesne; 3) art. 167² k.p., przez błędną wykładnię polegającą na uznaniu, że pracodawca był obowiązany pod nieobecność pracownika w pracy z powodu choroby trwającej dłużej niż okres pobierania wynagrodzenia i zasiłku chorobowego udzielić urlopu „na żądanie” lub wykazać wyjątkowy interes pracodawcy wymagający obecności pracownika w pracy; 4) art. 229 § 2 k.p., przez błędną wykładnię wyrażającą się w uznaniu, że zgłoszenie żądania urlopu przewidzianego w art. 167² k.p. pozwala przyjąć zdolność do wykonywania pracy na zajmowanym stanowisku i kontrolne badanie lekarskie jest zbędnym warunkiem rozpoczęcia urlopu wypoczynkowego; 5) art. 165 w związku z art. 166 i art. 14 k.p. oraz art. 66 Konstytucji, przez ich niezastosowanie w sytuacji, gdy niezdolność do pracy z powodu choroby jest przeszkodą w rozpoczęciu urlopu wypoczynkowego, zaś okres choroby nie jest i nie może być okresem wykorzystywania urlopu wypoczynkowego (art. 166 k.p.) z uwagi na cel urlopu, który jest jedną z instytucji zabezpieczających prawo pracownika do wypoczynku (art. 14 k.p.), gwarantowane w art. 66 Konstytucji.

Wskazując na powyższe zarzuty skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i oddalenie apelacji lub o jego uchylenie i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi, który wydał zaskarżone orzeczenie.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania uzasadniono: 1) potrzebą wykładni art. 53 § 3 w związku z art. 167² k.p., budzącego poważne wątpliwości oraz wywołującego rozbieżności w orzecznictwie sądów (wyroki Sądu Najwyższego z dnia 4 kwietnia 2000 r., I PKN 565/99; z dnia 11 lutego 2005 r., I PK 168/04; z dnia 29 października 2007 r., II PK 54/07; z dnia 18 maja 2006 r., III PK 26/06) przez wyjaśnienie, czy pracodawca narusza art. 53 § 3 k.p. odmawiając udzielenia urlopu na żądanie przewidzianego w art. 167² k.p. i kierując powódkę na

badania lekarskie celem ustalenia zdolności do pracy na dotychczasowym stanowisku, po niezdolności do pracy trwającej dłużej niż łączny okres pobierania z tego tytułu wynagrodzenia i zasiłku chorobowego; 2) występowaniem istotnego zagadnienia prawnego, a mianowicie, czy zgłoszenie żądania udzielenia urlopu przewidzianego art. 167² k.p. jest stawieniem się do pracy w rozumieniu art. 53 § 3 k.p. uzasadniającym przyjęcie ustania niezdolności pracownika do pracy wskutek choroby trwającej dłużej niż łączny okres pobierania wynagrodzenia i zasiłku chorobowego, czy - wobec domniemania o niezdolności pracownika do pracy na dotychczasowym stanowisku - pracodawca może odmówić udzielenia żądanego urlopu i skierować pracownika na badania kontrolne przewidziane w art. 229 § 2 k.p., czy też jest obowiązany udzielić pracownikowi zgłaszającemu żądanie urlopu lub wykazać szczególne okoliczności w rozumieniu art. 164 § 2 k.p.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Odwołanie się do przesłanki potrzeby wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów wymaga wykazania, że określony przepis prawa, mimo że budzi poważne wątpliwości (ze wskazaniem, na czym te poważne wątpliwości polegają), nie doczekał się wykładni, bądź że jego niejednolita wykładnia wywołuje rozbieżności w orzecznictwie sądów, które należy przytoczyć (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 11 stycznia 2002 r., III CKN 570/01, OSNC 2002 nr 12, poz. 151 i z dnia 15 października 2002 r., II CZ 102/02, niepublikowane). Nie istnieje potrzeba wykładni przepisów prawa, jeżeli Sąd Najwyższy wyraził swój pogląd we wcześniejszym orzecznictwie, a nie zachodzą okoliczności uzasadniające zmianę tego poglądu. Ponadto rozstrzygnięcie wątpliwości interpretacyjnych nie może się sprowadzać do odpowiedzi na zarzuty skarżącego skierowane pod adresem zaskarżonego orzeczenia ani też do odpowiedzi na wątpliwości skarżącego, które można wyjaśnić za pomocą obowiązujących reguł wykładni bądź w drodze prostego zastosowania przepisów (por. np. postanowienie Sądu Najwyższego dnia 16 stycznia 2003 r., I PK 230/02, OSNP-wkładka 2003 nr 13, poz. 5). Z kolei zagadnieniem prawnym jest zagadnienie, które wiąże się z

określonym przepisem prawa materialnego lub procesowego lub uregulowaniem prawnym, których wyjaśnienie ma nie tylko znaczenie dla rozstrzygnięcia przedmiotowej sprawy, ale także dla rozstrzygnięcia innych podobnych spraw. Wskazanie zagadnienia prawnego uzasadniających wniosek o rozpoznanie skargi kasacyjnej powinno zatem nastąpić przez określenie przepisów prawa, w związku z którymi zostało sformułowane i wskazanie argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen. Dopiero bowiem wówczas Sąd Najwyższy ma podstawę do oceny, czy przedstawione zagadnienie jest rzeczywiście zagadnieniem „prawnym” oraz czy jest to zagadnienie „istotne” (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002 nr 1, poz. 11; z dnia 13 sierpnia 2002 r., I PKN 649/01, OSNP 2004 nr 9, poz. 158; z dnia 14 lutego 2003 r., I PK 306/02, Wokanda 2004 nr 7-8, s. 51). Twierdzenie o występowaniu istotnego zagadnienia prawnego jest uzasadnione tylko wtedy, kiedy po pierwsze - przedstawiony problem prawny nie został jeszcze rozstrzygnięty przez Sąd Najwyższy lub kiedy istnieją rozbieżne poglądy w tym zakresie, wynikające z odmiennej wykładni przepisów konstruujących to zagadnienie (por. postanowienie z dnia 12 marca 2010 r., II UK 400/09, LEX nr 577468) oraz po drugie - jego wyjaśnienie ma znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy w ustalonym stanie faktycznym (por. postanowienie z dnia 27 stycznia 2009 r., II PK 248/09, LEX nr 736732).

Wbrew twierdzeniom skarżącego, formułowane przez niego wątpliwości były już przedmiotem rozważań Sądu Najwyższego, a pomiędzy zapadłymi w tym zakresie judykataми nie ma rozbieżności z uwagi na odmienną stanów faktycznych. W wyroku z dnia 18 maja 2006 r., III PK 26/06 (LEX nr 551013) - zapadłym przy ustaleniu, że po zakończeniu okresu zasiłkowego pracownik nie odzyskał zdolności do pracy - wyjaśniono, że jeżeli po ustaniu przyczyny nieobecności spowodowanej chorobą pracownik stawia się do pracy i zgłosi gotowość jej wykonywania, obowiązek skierowania go na badania lekarskie, o których stanowi art. 229 § 2 k.p. spoczywa na pracodawcy. Natomiast obowiązek pracodawcy, o którym mowa art. 167² k.p., musi być rozpatrywany z uwzględnieniem okoliczności, czy udzielenie zwolnienia urlopowego w okresie wskazanym przez pracownika jest prawnie dopuszczalne. Niezdolność pracownika do pracy z powodu choroby uniemożliwia udzielenie mu w tym czasie urlopu,

również na żądanie i uzasadnia rozwiązanie z nim umowy o pracę na podstawie art. 53 § 1 pkt 1 k.p. Podobnie w wyroku z dnia 28 października 2009 r., II PK 123/09 (OSNP 2011 nr 11-12, poz. 148) - zapadłym przy takim samym ustaleniu - Sąd Najwyższy stwierdził, że udzielenie urlopu wypoczynkowego, także na żądanie (art. 167² k.p.), pracownikowi niezdolnemu do pracy z powodu choroby jest prawnie niedopuszczalne (art. 165 i art. 166 k.p.). Z kolei powołany przez skarżącego wyrok Sądu Najwyższego z dnia 4 kwietnia 2000 r., I PKN 565/99 (OSNAPiUS 2001 nr 17, poz. 530) zapadł w stanie faktycznym, w którym pracownik był zdolny do świadczenia pracy w dniu, w którym rozpoczął korzystanie z udzielonego mu przez pracodawcę urlopu wypoczynkowego, natomiast wyrok z dnia 11 lutego 2005 r., I PK 168/04 (OSNP 2005 nr 18, poz. 282) przy ustaleniu, że pracownik był niezdolny do pracy dłużej niż okres pobierania zasiłku chorobowego.

Ze stanu faktycznego sprawy, w której wniesiona została niniejsza skarga kasacyjna, wynika, że skarżący rozwiązał z powódką umowę o pracę bez wypowiedzenia na podstawie art. 53 § 1 pkt 1 k.p. w sytuacji, w której jej niezdolność do pracy trwała do 20 marca 2014 r., a następnie dopiero od 24 marca 2014 r. W wyroku z dnia 17 lipca 2009 r., I PK 43/09 (LEX nr 529759) wyjaśniono, że obowiązkiem pracodawcy jest ustalenie i wykazanie rzeczywistej przyczyny nieobecności pracownika w pracy. Gdyby się okazało, że przyczyną nieobecności pracownika nie była jego niezdolność do pracy, to art. 53 § 1 k.p. nie może być podstawą rozwiązania umowy o pracę. Natomiast mogłoby ono nastąpić w trybie art. 52 § 1 pkt 1 k.p. (podobnie Sąd Najwyższy w powołanym przez skarżącego wyroku z dnia 29 października 2007 r., II PK 54/07, LEX nr 897939).

Z tych względów na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.